

LY-projektet

Om borgere der får ledighedsydelse i Helsingør kommune

1. delrapport, maj 2004

1. Projektets baggrund og formål

Projektet blev sat i gang på grund af den dramatiske stigning, der skete i antallet af ledighedsydelses-modtagere¹ i Helsingør kommune i løbet af 2003.

I landet som helhed øgedes antallet af ledighedsydelses-modtagere i 2003 fra ca. 3600 til ca. 7600. I Helsingør gik det værre.

I starten af 2003 var 14 Helsingør-borgere på ledighedsydelse. Et år senere var antallet vokset til 90. Hertil kommer 15-20 borgere, som er på kontanthjælp, mens de venter på fleksjob.²

Målgruppen for LY-projektet er disse godt 100 personer.

Formålet med projektet er at

- * undersøge årsagerne til stigningen i antallet af arbejdsløse fleksjobbere,
- * styrke kontakten til de berørte borgere, og
- * finde udveje til at løse situationen og forebygge at den opstår igen.

Projektet er støttet økonomisk af Koordinationsudvalget for den forebyggende arbejdsmarkedsindsats i Helsingør.

2. Metode

Til at løse opgaven etableredes en arbejdsgruppe (LY-gruppen) bestående af Tom Jørgensen og Kristine Helstrup fra Flex-Gruppen samt Torben Pehrsson fra Handicapidrættens Videnscenter. Gruppen fik stillet lokaler til rådighed i projekthuset på Badevej.

¹ Ledighedsydelse er fleksjobberes sidestykke til arbejdsløshedsdagpenge

² De aktuelle mangler træder især tydeligt frem, når man tænker på den iøvrigt meget positive udvikling på fleksjobområdet i Helsingør i de senere år. Med hensyn til antal etablerede fleksjob har Helsingør flyttet sig fra at ligge i bunden sammenlignet med det øvrige land for 4 år siden til at ligge et godt stykke over landsgennemsnittet i dag, hvilket fremgår af følgende:

4. kvartal 1999: 0,5 fleksjob pr. 1.000 indbyggere i Helsingør mod 1,0 for landet som helhed.

4. kvartal 2003: 5,2 fleksjob pr. 1.000 indbyggere i Helsingør mod 4,3 for landet som helhed.

Den stærke vækst i antallet af fleksjob i Helsingør skyldes en meget velfungerende formidlingsindsats i kommunens formidlingscenter for job på særlige vilkår, Flex-Gruppen. Jvf. rapporten: Flex-Gruppen 1999-2002.

Opgaven var nu at interviewe de berørte borgere og med udgangspunkt heri finde ud af, hvad der er årsagen til deres fortsatte arbejdsløshed, og hvilke foranstaltninger der vil være formålstjenlige at sætte i gang, fx: intensiv jobjagt, deltagelse i selvhjælpsgruppe, indstilling til førtidspension og/eller særligt tilrettelagte afklarings- og opkvalificeringsforløb. Til sidstnævnte formål blev der truffet aftale med projekthuset om etablering af kursusforløb i regi af Spire-projektet.

Fra midten af februar til slutningen af maj blev der afholdt samtaler med 70 borgere. Der har i gennemsnit været afsat to timer pr. samtale, og samtalerne har ofte, men ikke altid, været gennemført under medvirken af to medarbejdere fra LY-projektet.

Borgerne er blevet indkaldt pr. telefon og har i forbindelse hermed fået en mundtlig forklaring på, hvad formålet er. Rækkefølgen, som borgerne er blevet indkaldt i, svarer til S&A-listen, hvor personerne er opført efter fødselsdato (den 1. i alle måneder, derefter den 2. i alle måneder og så fremdeles).

Det har taget en del tid at slå telefonnumrene op, da disse ikke fremgår af S&A-listen, men LY-gruppen vurderede, at det var umagen værd, idet man antog, at borgerne ville være mere trygge ved at blive ringet op og få en forklaring, i stedet for at modtage et officielt brev med en indkaldelse. Borgerne er blevet indkaldt med få dages varsel, og stort set alle har reageret positivt. Dog er der 7-10 personer, der ikke har kunnet nås på den måde, heriblandt nogle der ikke har telefon. De er blevet indkaldt pr. brev.

På baggrund af den store andel af målgruppen, der er interviewet (70 ud af 107), og det tilfældighedsprincip, der er anvendt ved udvælgelsen (S&A-listen), er det rimeligt at antage, at der i det indsamlede materiale er tilstrækkeligt grundlag til at sige noget generelt om LY-problemet i Helsingør kommune forår 2004.

3. Hvorfor er der så mange arbejdsløse fleksjobbere nu i forhold til sidste år?

3.1 Hvor kommer de fra?

Gruppen for Arbejdsfastholdelse (GFA) har visiteret ekstraordinært mange til fleksjob i løbet af 2003. GFA har strammet op på opfølgningen af sygedagpengesager og lukket et stort antal sager, hvor borgerne er vurderet til at være fleksjobberettiget, efter at de har modtaget sygedagpenge i 52 uger. Det er dyrt for kommunen, når folk går så længe på sygedagpenge, og GFA har en resultatkontrakt, der siger, at man skal spare 25 millioner på sygedagpengene.

Der er også en del borgere, der er visiteret til fleksjob fra Vejledningscentret. Heriblandt er enkelte borgere af anden etnisk herkomst, som har svære sprogproblemer og/eller er blevet visiteret til fleksjob på social indikation.³

Ca. halvdelen af de borgere, der modtager ledighedsydelse, har været ude i fleksjob, men har mistet det og går arbejdsløse, mens de venter på et nyt. En del har kun været i fleksjob i ganske kort tid. Tidligere erfaringer viser, at ca. 1/3 af alle, der får fleksjob, har behov for jobskifte inden for det første år.

Men mange af de borgere, der er med i LY-projektet, er ”førstegangsborgere”. De burde være gået på jobjagt sammen med konsulenterne fra Flex-Gruppen, umiddelbart efter at de blev visiteret, men det er de ikke. Nogle har efter eget udsagn ventet i et år eller mere.

3.2 Hvorfor venter de så længe?

Opgaven med at finde fleksjob til de mange, der venter, påhviler Flex-Gruppen, som er Helsingør Kommunes formidlingsenhed for job på særlige vilkår.

En del af forklaringen på, at der i 2003 er blevet lang ventetid på at få et fleksjob, er, at Flex-Gruppen året igennem har brugt mange kræfter på andre opgaver, først og fremmest på at lave kortvarige arbejdsprøvninger og virksomhedspraktikker på bestilling af GFA og Vejledningscentret. Arbejdsprøvninger og virksomhedspraktikker bruges til udarbejdelse af de ressourceprofiler, som siden 1. januar 2003 anvendes i forbindelse med visitation til fleksjob, førtidspension og andre foranstaltninger.

Arbejdsfastholdelse har også lagt beslag på mange kræfter i Flex-Gruppen i 2003.

Denne opgave var tidligere fælles for Flex-Gruppen og GFA. I 2002 blev den lagt helt og holdent i GFA, men i 2003 blev den overflyttet til Flex-Gruppen.

Da der kun i meget begrænset omfang er fulgt personale med de nye opgaver, har Flex-Gruppen haft færre ressourcer til det, som plejer at være en hovedopgave, nemlig etablering af nye fleksjob og opfølgning på samme.

Derfor er der blevet lang ventetid på at få et fleksjob. Der har simpelthen ikke været personale nok i Flex-Gruppen til at løse de mange ekstra opgaver i 2003.

³ Mærkeligt nok var der i Helsingør Kommune frem til begyndelsen af 2003 praktisk taget ikke visiteret borgere af anden etnisk herkomst til fleksjob.

3.3 Alder, køn, uddannelse osv.

Blandt de arbejdsløse fleksjobbere⁴ er 71 pct. kvinder og 29 pct. mænd. Aldersmæssigt befinder de fleste sig fra slutningen af 30'erne og op til 60 år. Mange af dem har nedslidningsskader. Det er kendetegnende, at det er mennesker med kort uddannelse. En del er korttids uddannede inden for fx social- og sundhedsområdet, køkken o. lign. De fleste af dem er ikke i stand til at bruge deres uddannelse af den ene eller den anden grund.

I den yngre gruppe er der nogle, der har en psykisk sygdom, mens andre er udviklingshæmmede.

Med hensyn til forsørgelsesgrundlaget er 17 pct. på kontanthjælp og 3 pct. på særlig ydelse, resten modtager ledighedsydelse.⁵

3.4 Hvad siger borgerne selv om deres situation?

Mange af de berørte borgere er meget frustrerede over deres situation. De ved ikke, hvor de står henne i forhold til arbejdsmarkedet. De kender ikke de regler, der vedrører fleksjob, og ved ikke hvad må de selv, og hvad de kan selv.

Der er også en stor gruppe, som er visiteret til fleksjob uden at det rigtig er afklaret, hvor meget de kan arbejde, hvilke arbejdsområder de kan arbejde indenfor osv., og det er de også frustrerede over.

Mange har været i systemet meget længe og har været igennem et længerevarende sygdoms- og afklaringsforløb forud for, at de er blevet visiteret til fleksjob. En del har været på IN-kurser og forskellige andre småkurser, uden at de af den grund ved, hvad de skal og kan.

Efter at de er blevet visiteret til fleksjob, er der en del, der siger, at de har været uden kontakt med systemet i lang tid. Nogle oplyser, at de er blevet visiteret til et fleksjob for over et år siden, uden at de er blevet kontaktet af en konsulent fra Flex-Gruppen. Man kan måske undre sig over, at de så ikke selv har rettet henvendelse, men der synes at være indtrådt en eller anden form for passivitet hos dem. Efter et langt kommunalt forløb har de mistet tilliden til, at der er hjælp at hente, udover en formel hjælp med at få stoppet sine sygedagpenge eller få ledighedsydelsen udbetalt.

⁴ De 70 interviewede personer anses for repræsentative for hele målgruppen.

⁵ Eftersom målgruppen er tæt på 100 personer (107), svarer de anførte procenter stort set til antal personer. Fx.: 17 pct. = 18 personer.

Nogle giver udtryk for, at de har prøvet at rette henvendelse, men at det er ikke lykkedes at få fat i de relevante personer, og der er ikke kommet noget ud af det.

De giver udtryk for, at de har meget lyst til at få et arbejde, men de kan ikke se sig selv i forhold til de almindelige jobs, som står i avisen.

3.5 Hvordan vurderes de af LY-gruppen efter samtalerne?

Der er en stor gruppe mennesker, som har lyst til at arbejde, men er uafklarede i forhold til deres fremtidssituation. De har behov for individuel hjælp til at komme videre. De har behov for at blive mere bevidste om sig selv og deres egen formåen.

Der er et massivt behov for at snakke om situationen. De uformelle omgivelser, som samtalerne i LY-projektet foregår i, er med til at få folk til at slappe af og åbne for posen.

På baggrund af samtalerne har LY-gruppen opdelt målgruppen i tre: En gruppe der er klar til arbejdsmarkedet, en gruppe som ikke kan klare et fleksjob men bør have førtidspension, og en gruppe der har brug for afklaring og opkvalificering.

Størrelsesmæssigt ser de tre grupper således ud⁶:

- 35 pct. er parate til fleksjob – jobjagt skal sættes i gang hurtigst muligt.
- 20 pct. vil ikke under nogen omstændigheder kunne bestride et fleksjob – de skal indstilles til førtidspension.
- 45 pct. er ikke tilstrækkeligt afklarede eller har brug for et udviklingsforløb, før de evt. kan sluses ud på arbejdsmarkedet.

Den sidstnævnte gruppe vil efter eget ønske få tilbud om Spireforløb i grupper á 12, eller individuelle forløb med samtaler og udarbejdelse af CV mv., eller deltagelse i selvhjælpsgrupper med gensidig støtte og inspiration til jobsøgning.

En del, men næppe alle, vil på den måde kunne klargøres til fleksjob. De, som ikke kan gøres klar til fleksjob, visiteres til anden foranstaltning.

Mange i den uafklarede gruppe er blevet vurderet til - eller har selv en forestilling om - at deres arbejdsevne ligger på 12-15 timer pr. uge, og at der derudover er skånehensyn. De befinder sig nær grænsen for, om det overhovedet er muligt at finde et fleksjob.

En del er tidligere kommunalt ansatte, heriblandt kvinder der har arbejdet i omsorgssektoren og er godt og grundigt slidte. De har været vant til at yde det maksimale. Det kan de ikke nu, og det har de det svært med.

⁶ Kolleger fra Nordjylland og Københavns kommune peger på, at tallene svarer til deres erfaringer.

3.6 Hvorfor er de 35 pct., som er fleksjobparate, ikke i job?

Den væsentligste grund til, at de ikke er kommet i arbejde, er, at de ikke har været i kontakt med Flex-Gruppen. De har ikke fået hjælp til at søge de job, der reelt er.

De er usikre på, hvor meget de selv kan gøre for få job: Hvad skal de sige? Hvad med tilskud osv.? Og hvilke typer job kan de overhovedet søge?

De kender heller ikke nok til deres rettigheder. I forbindelse med at de blev godkendt til fleksjob har de fået fortalt, hvilke muligheder og rettigheder de har. Men det virker, som om de har glemt det, som om det har været for stor en mundfuld at gå og huske på.

Det er svært at gå ind på en arbejdsplads og sige: Her er jeg, jeg vil gerne arbejde her, jeg er berettiget til fleksjob og reglerne er sådan og sådan.

De har brug for hjælp til at finde job, og det har de ikke fået.

3.7 Hvorfor er de 20 pct. visiteret til fleksjob, når de burde have førtidspension?

Der er en gruppe borgere, der har været i dagpengesystemet længe, og derefter er blevet visiteret til et fleksjob, selv om de reelt ikke står til rådighed. Og så er der en anden gruppe, som har ventet på fleksjob nogen tid, og hvor sygdommen er blevet forværret gennem tiden.

Det spiller givetvis ind, at GFA har haft travlt med at lukke sager, hvor folk har gået på dagpenge længe. Der er nogle økonomiske hensyn, der har spillet ind på en uheldig måde.

Det betyder, at folk ikke bliver ordentlig afklaret i forhold til, om man skal søge en pension. Efter at Folketinget har skærpet reglerne for tilkendelse af førtidspension har der også været nogle tilfælde, hvor pensionsrådet har sendt sager retur, og henvist til at der er en eller anden form for resterhvervsevne. Det er der måske også, men det er bare ikke sikkert, at det er nok til at man kan udnytte den i et fleksjob. Så falder folk i et hul. Der er lovteknisk en alvorlig problemstilling for disse grupper. Hvis de ikke er i stand til at arbejde 12 ½ time om ugen, kan de ikke være i et fleksjob, og hvis de samtidigt ikke har en dokumenteret arbejdsevne, der er ubetydelig, vil de ikke kunne få pension..

Det betyder konkret, at for den gruppe af personer, der kan arbejde fra ca. 4 timer og op til ca. 10 timer om ugen, er det ikke muligt at hjælpe dem med pension eller fleksjob.

Det burde indføres i pensionsreglerne, at hvis man kan arbejde under 12 ½ time om ugen, er man pensionsberettiget. Disse grupper af personer fik før den nye pensionsreform tilkendt den laveste pension.

I den forbindelse skal også bemærkes, at Helsingør kommune har et mål- og resultatkrav om, at man skal nedbringe antallet af førtidspensioner.

Når man vil nedbringe antallet af førtidspensioner, nedbringe antallet af sygedagpenge-modtagere, og nedbringe antallet af personer på kontanthjælp, så presser man folk rundt i systemet. Derved havner en stor gruppe borgere på ledighedsydelse med en fleksjob-bevilling, som de ikke kan bruge, fordi de har for lidt at gøre med.

Nu kan de ikke presses længere. Så skulle man presse arbejdsgiverne til at tage dem, og det kan man ikke.

3.8 Hvorfor er hele 45 pct. uafklarede?

Det er kendetegnende for den store gruppe af uafklarede, at de ikke ved, hvad de kan, og hvad de vil. Der er helbredsmæssige forhold, erhvervsmæssige forhold, og også sociale forhold, der ikke er afklaret. Nogle har problemer med børn, som er kommet i uføre, nogle ligger i skilsmisse, og der er også nogle, som er psykiske dårlige og går til behandling.

At blive fleksjobberettiget kan psykologisk set sammenlignes med at få et handicap (selv om man ikke behøver have et handicap for at være berettiget til et fleksjob). For mange er det et gok i nødden på selvforståelsen. Man føler, man bliver frataget noget vitalt, man går i krise, og mange gange kommer der en masse gamle ting op til overfladen, fordi ens indre system er blevet rystet godt og grundigt.

Når folk når hertil, er de alvorligt syge eller har været igennem et alvorligt sygdomsforløb, og der er aldrig nogen, der har talt med dem om, hvad det betyder at være alvorligt syg. De er i en ubehandlet krise, der måske har ligget i årevis, og sådan nogle mennesker skal der ikke meget til at stoppe helt.

De mangler *drive* til at komme videre. Mange af dem, der har arbejdet gennem 25 år på samme arbejdsplads, kan nogle bestemte ting. Når det så ramler, er de ikke i stand til at reflektere over, hvilke andre muligheder, der er. Det koster selvværd, selvtillid, overskud og bliver en nedadgående spiral.

Når så mange er uafklarede om, hvad de du'r til, hvad de magter, og hvad deres fremtidsmuligheder er, tyder det på utilstrækkelige afklaringsforløb forud for, at de er blevet visiteret til fleksjob. Mange har været på IN-kurser. Men der er behov for nogle langt mere individuelle forløb.

Der er nok en tendens til at fokusere en masse på personlig udvikling i den ene sammenhæng og på job i den anden sammenhæng. Men der er meget mere, som også

skal være i orden, hvis borgeren skal have en chance for at komme sig og vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Der er ingen i gruppen af uafklarede, der „bare“ skal have job. Og der er heller ikke nogen, der „bare“ skal have personlig udvikling og så bagefter skibes over i en anden kø for at vente på noget andet.

Hvad er der sket med de 107 personer siden februar?

12 er etableret i fleksjob.

14 er arbejdsmarkedsparete og venter på job.

16 er sygemeldt

11 er videresendt til Flex-Gruppen med henblik på ansøgning om førtidspension

3 er i revalideringsforløb

11 har deltaget i Spireforløb, som nu er afsluttet

40 har endnu ikke været til samtale

Som supplement til de individuelle tiltag er der etableret tilbud om deltagelse i en netværksgruppe - jobjægerne - som mødes hver onsdag.

3.9 Hvordan kommer de ledige videre i LY-projektet?

Et af målene med LY-projektet er, at de personer, der er visiteret til fleksjob og har en rådighed, kommer i fleksjob. Men det er ligeså vigtigt, at de personer, der er visiteret til fleksjob, er aktivt jobsøgende. Som det er fremgået er gennemsnitligt 107 personer visiteret til fleksjob, men langt fra alle fleksjobberettigede har en rådighed. Derfor er det vigtigt, at disse borgere får den rette behandling og bliver visiteret det rigtige sted hen, hvilket er Flex-Gruppen og LY-projektets ansvar. For at sikre, at de nyvisiterede kommer det rette sted hen med det samme, er det aftalt med GFA og Vejledningscentret, at en visitering til LY-projektet foregår ved en trekantssamtale mellem sagsbehandler, jobkonsulent og borger.

I LY-projektet bliver den fleksjobberettigede tilbudt hjælp til jobjagt gennem et jobjæger-forløb på Badevej i en gruppe på max. 10-12 personer. Her vil der foregå intensiv jobjagt, jobsamtale og hvordan man forholder sig til dét at være fleksjobberettiget og jobsøgende. Det er meningen, at der blandt deltagerne skal opstå netværksgrupper, hvor de ledige kan udveksle erfaringer, hjælpe og støtte hinanden i at søge job. Flere af de ledige har ingen problemer med at selv at søge job og foretrækker individuel rådgivning, hvilket også er en mulighed.

For de personer, der ikke står til rådighed for et fleksjob, skal der ske en afklaring af deres situation. Det sker ved, at pågældende selv og/eller jobkonsulent vurderer, at vedkommende ikke står umiddelbart til rådighed for et fleksjob. Herfra kan vedkommende bevæge sig forskellige steder.

Personen kan anmode om, at der bliver rejst en ansøgning om førtidspension. Derefter er det GFA, der står for den videre sagsbehandling. Såfremt vedkommende ikke bliver tilkendt førtidspension, skal der på ny tages stilling til, hvilken indsats personen skal have. Der kan herefter være mulighed for fornyet vurdering af revalidering med henblik på fleksjob eller kontanthjælp. Denne periode kan strække sig over en rum tid, hvor forsørgelsesgrundlaget vil være ledighedsydelse.

Personer, der er visiteret til fleksjob, og som modtager kontanthjælp eller særlig ydelse, bliver visiteret til Vejledningscentret, hvis et praktikforløb viser, at vedkommende ikke kan arbejde mindst 12,5 timer og derfor ikke står til rådighed for fleksjob.

I princippet kan disse personer igen blive visiteret tilbage til Flex-Gruppen efter endt afklaring, hvis de eksempelvis efter endt lægebehandling eller revalidering bliver klar til fleksjob.

Det kan for grupper at personer betyde flere ture i den samme karrusel, uden at de har flyttet sig ud på arbejdsmarkedet.

De interne foranstaltninger, der bliver benyttet til afklaring, er virksomhedspraktik eller spirekursus, hvor der også kan ske en afklaring af den enkeltes ressourcer og problemer. Spirekursus, eller LY-kurset, som det også kaldes, beskrives i næste afsnit.

Endelig er der en gruppe personer, der er sygemeldte på ledighedsydelse. Disse er svære at gøre noget ved, fordi de ofte befinder sig i behandlingsforløb.

Det bedste, vi kan gøre for denne gruppe, er at lave en netværksgruppe, hvor de kan mødes med hinanden og os for hele tiden at arbejde med den smule arbejdsevne, der er i behold. Men det er svært, de har det dårligt og har svært ved at se sig selv på arbejdsmarkedet. Det kommer ofte til at handle om at have kontakt og socialt samvær med dem og hjælpe dem videre, når der viser sig nogle afklaringer. Det kan være til pension, muligvis fleksjob eller kontanthjælp.

Som det tidligere er fremgået, er 45% af de ca. 107 fleksjobberettigede i Helsingør kommune uafklarede mht. deres fremtid på arbejdsmarkedet. Gennem LY-projektets målrettede indsats for de uafklarede forventes det, at dette tal bliver mindre i løbet af 2004. Hvor mange, der ender i fleksjob eller på pension, er meget usikkert.

3.10 LY-kurset

Efter samtale med borgerne på ledighedsydelse blev det klart, at flere af personerne, som var uafklarede, havde et behov for og et ønske om at møde og udvikle sig sammen med ligestillede. På den baggrund etablerede LY-projektet et udviklings/-opkvalificeringskursus, hvis formål var at give de ledige et stærkere og mere energifyldt grundlag for at afklare deres muligheder på arbejdsmarkedet.

11 fleksjobberettigede personer var i en 6-ugers periode med to-tre ugentlige mødedage á 3 timer deltagere i LY-kurset, hvor de to flekskonsulenter, en konsulent fra Handicapidrættens Videnscenter og tre undervisere fra Projekthuset på skift varetog kurset. Kurset blev gennemført i Projekthuset på Badevej.

Deltagerne mødte hinanden for første gang ved forløbets start. De fleste mødte positive op over for forløbet, men også meget desillusionerede, både hvad angår troen på egne jobmæssige muligheder og troen på Jobhuset som medspiller. Mange var også præget af stærke smerter, og for flere var kurset ”en stor mundfuld”. Fysisk var det svært – der var mange sygdomsmeldinger – og psykisk var det svært, fordi det var længe siden, man var blevet udfordret. De fleste var præget af ”være gået i stå”, af ”føle sig alene”.

Undervisningens indhold tog udgangspunkt i først at lære hinanden at kende og skabe et trygt miljø. Her beskrev deltagerne deres succes- og fiaskokriterier. Succeskriterierne pegede entydigt på behov for at ”få hjælp til at finde min rette hylde”, ”få et godt sammenhold med de andre”, ”have noget at stå op til”, ”få mere energi og selvtillid”, ”tale om min situation”. Her har det været vores entydige erfaring, at de fleste deltagere har følt sig ”tabt i systemet”, at mange har fået konstateret deres arbejdsmarkeds-mæssige begrænsning, men ikke har fået bearbejdet deres tab og har meget svært ved at se nye muligheder.

Hver kursusdag begyndte med 20-30 minutters kropslig opmærksomhed, hvor enkelte deltagere rent fysisk ikke kunne være med, mens de deltagende beskriver at have haft stor glæde af det. En af vores egne konklusioner herfra var, ”de lysende øjne i de smadrede kroppe”.

Første del af undervisningsforløbet har taget udgangspunkt i at arbejde med en række kommunikationsværktøjer, både gruppevis, individuelt og i plenum. Værktøjerne har været såkaldt ”kognitivt baserede” og har populært sagt mødt deltagerne der, ”hvor de er”, dvs. at de har taget udgangspunkt i den enkeltes situation, muligheder og

begrænsninger. De har arbejdet frem mod at definere den enkeltes arbejdsmarkedsrettede mål.

Halvvejs i forløbet blev gruppen delt i to grupper, hvorefter man arbejdede langt mere individuelt. Konkret har et af værktøjerne været, hvad man kalder for ”individuelle samtaler i plenum”. Det vil sige, at deltagerne på skift har været ”i ilden”, er blevet coachet af to vejledere, mens de øvrige deltagere har været først lyttende, siden coachende med hver deres inspirerende og opbyggende input. Det har været en meget intens, krævende og konfronterende proces, hvor den enkelte har set på og beskrevet sig selv, sine muligheder og begrænsninger. Det er her, den endelige afklaring har fundet sted.

Efter kursets afslutning har alle deltagere fået et klarere syn på, hvor de står i forhold til arbejdsmarkedet. I tal er resultatet at:

3 søger praktik m.h.p. fleksjob

4 søger praktik m.h.p. afklaring om, hvorvidt fleksjob er muligt

1 er sygemeldt

1 skal på fleksydelse

2 søger pension

Udover de konkrete resultater er der via kurset opstået en netværksgruppe og et ”jægerforløb”, hvor de ledige i samarbejde med LY-projektets medarbejdere vil arbejde på at etablere relevant kontakt til arbejdsmarkedet.

Det er vores erfaring, at deltagerne i kraft af forløbet er blevet i stand til at tage deres livsomstændigheder til sig. At de fra at blive udvendigt beskrevet er trådt i karakter, som de mennesker de er nu, både hvad begrænsninger og muligheder angår. Det er både vores og kursisternes opfattelse, at sådan et kursus skal ligge langt tidligere i et sygdomsforløb.

Kursist-citater:

”Der var struktur og dagsorden og samtidig mulighed for at præge indholdet”

”Vi er blevet taget alvorligt og blevet behandlet som voksne mennesker”

”Frivilligheden var en afgørende forudsætning”

”Der var tryghed til at være sig selv”

”Jeg kom, selv om jeg var syg”

”Det var vigtigt, at underviserne også gav lidt af sig selv”

”Vi har grinet og grædt meget”

Denne rapport er skrevet af:

Kristian Jensen, leder af Handicapidrættens Videnscenter.

Tom Jørgensen, konsulent i Flex-Gruppen.

Lisa Riiser, projektleder fra Spiren.

Margit Ottow, funktionsleder for Flex-Gruppen.

Den bliver fremsendt til drøftelse med Helsingør Kommunes Koordinationsudvalg den 10 juni 2004.

Koordinationsudvalget har støttet dette projekt med 150.000. kr.

6 juni 2004.

Margit Ottow